

„Zebrani porywem serca”

Tak ksiądz Wojciech Lemański określił motywy, dla których w niedzielne popołudnie 12 maja do kościoła pw. Miłosierdzia Bożego na Ługach przybyła bardzo liczna rzesza gości. Była to reakcja na anonsy o powstaniu grupy, zamierzającej uczcić 60. rocznicę likwidacji otwockiego getta.

Dwie nauczycielki otwockiego LO im. Gałczyńskiego: Maria Bołtryk i Katarzyna Kałusko, redaktor naczelny „Więzi” Zbigniew Nosowski i ksiądz Lemański postanowili zorganizować grupę, która w sposób kompleksowy podejmie działania pozwalające godnie uczcić pamięć otwockich i karczewskich Żydów. W zaproszeniu, powołując się na słowa Jana Pawła II, pisali m.in.: „Chcielibyśmy zacząć od oczyszczenia żydowskich cmentarzy”. W sugestjach wstępnych proponowali ponadto zorganizowanie 19 sierpnia uroczystości przy kamieniu pamięci otwockich Żydów przy ul. Reymonta (po wcześniejszej jego renowacji i uporządkowaniu otoczenia),

wspólne nabożeństwo chrześcijańsko-żydowskie, sesję popularno-naukową poświęconą współzyciu różnych narodów, religii i kultur w przedwojennym Otwocku, prelekcje w szkołach oraz publikacje w prasie lokalnej.

Nauczycielki z „Gałczyńskiego”, realizujące od dawna program edukacji kulturowej, deklarowały gotowość młodzieży do pracy przy sprzątnięciu cmentarzy żydowskich, m.in. w Anielinie. Nauczycielka LO przy ul. Słowackiego opowiadała o stałej pieczy roztażanej przez młodzież tej szkoły nad kamieniem przy ul. Reymonta. Jak mówił Z. Nosowski, wiele osób czuło się odpowiedzialnych za te miejsca, często myśląc, że są jedynymi ich strażnikami. Teraz mogli się spotkać i ustalić wspólny plan działania.

Mówiono o konieczności zmiany napisu na tablicy przy ul. Reymonta ze względu na błędne informacje o liczbie zabitych Żydów (jest 5 tys., a wg najnowszych danych powinno być 3 tys.). Historyk Stanisław Zajac apelował o zachowanie

fol. E. Banaszkievicz

Zniszczony znak wskazuje zniszczony cmentarz żydowski w Anielinie

starej tablicy jako pamiętki historycznej i dowodu na to, że i wcześniej pamiętano o zagładzie getta.

Padło wiele ciekawych wniosków i uwag. Wypowiedzieli się fachowcy, którzy mieli do czynienia z restauracją cmentarzy (prace nad karczewskim kirkutem mają być zakończone w sierpniu br.). Ostatecznie utworzono komitet, złożony z ochotników, który będzie koordynował i

inicjował konkretne działania. Ma on charakter otwarty, tzn. mogą do niego przystąpić kolejni chętni. Redaktor naczelny miesięcznika „Więź” podał swoją redakcję za punkt kontaktowy (00-950 Warszawa, ul. Kopernika 34, skr. poczt. 209, tel. (22) 827 29 17, fax: 826 79 83; e-mail: wiez@wiez.com.pl). Więcej informacji na temat działania komitetu i obchodów rocznicy będą przekazywać media, zwłaszcza lokalna prasa.

Ewa Banaszkievicz

fol. A. Kubajek

Pamiętkowa tablica przy ul. Reymonta w tym roku została odnowiona na zlecenie Urzędu Miasta (naczelnik wydziału Gospodarki Komunalnej UM Andrzej Hałaczkievicz i pracownicy „Rhetmann-MZO”)